

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη : 151 80 ΜΑΡΟΥΣΙ
E-mail : gnk2@minedu.gov.gr
Τηλέφωνο : 210 344 3869
ΧΤ

Μαρούσι, 7-5-2025

Αρ. Πρωτ. 49535/ΥΣ

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ.: 1) Υπουργείο
- Κοινωνικής Συνοχής
και Οικογένειας
2) Βουλευτή κ.
- Μιχαήλ Χουρδάκη
(Δια της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην Ερώτηση με αριθμ. πρωτ. 4354/31-3-2025»

Σε απάντηση του ανωτέρω Μέσου Κοινοβουλευτικού Ελέγχου, κάνουμε γνωστά τα ακόλουθα:

Η εκπαιδευτική πολιτική του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού συνίσταται αφενός στη διασφάλιση του δικαιώματος κάθε μαθητή/τριας να έχει ανεμπόδιστη και ελεύθερη πρόσβαση στη γνώση και αφετέρου στην ανάδειξη της εκπαίδευσης ως αγαθού που όλοι μπορούν να απολαμβάνουν. Τα μέτρα και οι δράσεις που προωθούνται από το Υπουργείο έχουν ως πρωταρχικό στόχο να προάγουν και να ενθαρρύνουν το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, χωρίς διακρίσεις φύλου, φυλής, γλώσσας ή θρησκείας. Στο πλαίσιο αυτό, οι βασικές νομοθετικές διατάξεις που διέπουν τη φοίτηση των μαθητών/τριών στις σχολικές μονάδες της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της χώρας διασφαλίζουν την ισότιμη και ανεμπόδιστη πρόσβαση όλων στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα. Ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 1566/1985 (Α'167): «Σκοπός της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι να συμβάλει στην ολόπλευρη, αρμονική και ισόρροπη ανάπτυξη των διανοητικών και ψυχοσωματικών δυνάμεων των μαθητών, ώστε, ανεξάρτητα από φύλο και καταγωγή, να έχουν τη δυνατότητα να εξελιχθούν σε ολοκληρωμένες προσωπικότητες και να ζήσουν δημιουργικά». Επιπλέον, σκοπός της επαγγελματικής εκπαίδευσης, η οποία παρέχεται από το Επαγγελματικό λύκειο

(ΕΠΑ.Λ) (ημερήσιο και εσπερινό), σύμφωνα με την σύμφωνα με την δ) του άρθρου 6 του ν. 4186/2013 (Α' 193) είναι «(...) δ) ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της ποικιλομορφίας και της πολιτισμικής ετερότητας στο πλαίσιο μιας πολυπολιτισμικής κοινωνίας, (...)».

Βάσει της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 1566/1985, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, η φοίτηση είναι υποχρεωτική στο νηπιαγωγείο, στο δημοτικό σχολείο και στο γυμνάσιο, εφόσον ο μαθητής δεν έχει υπερβεί το 16ο έτος της ηλικίας του. Όποιος έχει την επιμέλεια ή την πραγματική φροντίδα του ανηλίκου και παραλείπει την εγγραφή ή την εποπτεία του ως προς τη φοίτηση τιμωρείται με ποινή φυλάκισης μέχρι δύο (2) έτη και χρηματική ποινή.

Οι μαθητές/τριες Ρομά δεν φοιτούν σε ξεχωριστά σχολεία, αλλά εντάσσονται σε σχολικές μονάδες, όπως και οι υπόλοιποι μαθητές/τριες.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το με αρ. πρωτ. 6422/03-04-2025 έγγραφο της Διεύθυνσης Π.Ε. Δυτ. Θεσσαλονίκης, «(...) με βάση τα στοιχεία που είναι καταχωρισμένα στο πληροφοριακό σύστημα Myschool, στις σχολικές μονάδες ευθύνης μας είναι εγγεγραμμένοι/ες 1238 ανήλικοι/ες Ρομά».

Ακολουθεί αναλυτική αποτύπωση ανά Δήμο:

ΔΗΜΟΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ
ΔΕΛΤΑ	499
ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ-ΜΕΝΕΜΕΝΗΣ	250
ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ-ΕΥΟΣΜΟΥ	206
ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΛΑ	158
ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ	113
ΩΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟΥ	12
ΣΥΝΟΛΟ	1238

Περαιτέρω, σύμφωνα με το με αρ. πρωτ. 8560/03-04-2025 έγγραφο της Διεύθυνσης Δ.Ε. Δυτ. Θεσσαλονίκης, «(...) στα σχολεία των Δήμων είναι εγγεγραμμένοι 538 μαθητές/τριες Ρομά εκ των οποίων 205 μαθητές/τριες δεν έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση».

Δήμος	Εγγεγραμμένοι	Μη ολοκλήρωση
Αμπελοκήπων Μενεμένης	187	57
Κορδελιού Ευόσμου	80	33
Παύλου Μελά	32	22
Δέλτα	207	79
Χαλκηδόνας	29	12
Ωραιοκάστρου	3	2
Σύνολο	538	205

Για την ενίσχυση της φοίτησης των μαθητών/τριών Ρομά, όπως και των λοιπών μαθητών/τριών, εφαρμόζονται από το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού πλήθος ρυθμίσεων και δράσεων που εκτίθενται αναλυτικά στα συνημμένα έγγραφα.

Τέλος, σύμφωνα με με αρ. πρωτ. 5975/15-04-2025 έγγραφο του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής «(...) σε ό,τι αφορά τις ενέργειες και δράσεις του ΙΕΠ για την ενίσχυση της εκπαίδευσης των Ρομά, σας ενημερώνουμε για τα ακόλουθα:

α) Το ΙΕΠ συμμετέχει ως συντονιστικός φορέας στην πειραματική εφαρμογή προγράμματος του Συμβουλίου της Ευρώπης με τίτλο «Ο ρόλος της γλώσσας Ρομανί στην εκπαιδευτική ένταξη παιδιών και νέων Ρομά: από την πολιτική στην πρακτική σε δημοτικά σχολεία της χώρας κατά τα σχολικά έτη 2021-2025». Στόχος του προγράμματος είναι η έκδοση μιας Σύστασης πολιτικής από το Συμβούλιο της Ευρώπης για την πολύγλωσση εκπαίδευση και την ενταξιακή διαπολιτισμική εκπαίδευση με επίκεντρο τις διαλέκτους Ρομανί (<https://www.coe.int/en/web/language-policy/romani>).

Επιμέρους στόχοι της πειραματικής εφαρμογής του προγράμματος είναι η χρήση των διαλέκτων Ρομανί στο σχολείο, η δημιουργία δικτύου εκπαιδευτών για τη γλώσσα Ρομανί, η υιοθέτηση καλών πρακτικών για τη διαπολιτισμική ενταξιακή εκπαίδευση με επίκεντρο τους μαθητές/τριες Ρομά, η δημιουργία προγράμματος και εκπαιδευτικού υλικού για τις σχολικές τάξεις Α΄ ως και ΣΤ΄ Δημοτικού.

β) Ολοκλήρωσε, ως συντονιστικός φορέας, το Έργο “Inclusive Schools For Roma”, που υλοποιήθηκε με τη συγχρηματοδότηση του Ευρωπαϊκού Προγράμματος “Rights, Equality and Citizenship” και σε συνεργασία με το “Athens Lifelong Learning Institute”, τη ΜΚΟ «Αντίρροπον» και τον Σύλλογο «Νέοι Ορίζοντες» των Ελλήνων Ρομά. Το έργο “Inclusive Schools For Roma” στόχευσε στην ανάπτυξη και στην εφαρμογή μιας αποτελεσματικής ενταξιακής στρατηγικής για την επιτυχή συμπερίληψη των Ρομά μαθητών/τριών στο σχολείο μέσω ανάπτυξης οδηγών επιμόρφωσης και υποστήριξης της εκπαιδευτικής κοινότητας, καθώς και υποστηρικτικού υλικού, για το οποίο επιμορφώθηκαν οι Διαμεσολαβητές και οι εκπαιδευτικοί των συμμετεχόντων σχολείων (<https://inclusiveschools4roma.eu/el/>, <https://inclusiveschools4roma.eu/el/services/>).

γ) Υλοποίησε πρόγραμμα επιμόρφωσης με τίτλο «Επιμόρφωση σε πρακτικές υποστήριξης των μαθητών και των μαθητριών στο πλαίσιο της Διαφοροποιημένης Διδασκαλίας (ΔΔ) με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στόχος της δράσης ήταν η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε πρακτικές υποστήριξης των μαθητών και των μαθητριών με διαφορετικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Το πρόγραμμα περιλάμβανε ξεχωριστή θεματική ενότητα με υλικό και μεθοδολογία εστιασμένη στις πρακτικές της διαφοροποιημένης διδακτικής προσέγγισης των μαθητών/τριών Ρομά (<http://iep.edu.gr/el/espa-2014-2020/12-epimorfosi-se-praktikes-ypostirixis-ton-mathiton-kai-ton-mathitron-sto-plaisio-tis-diaforopoiimenis-didaskalias-dd>).

δ) Στο πλαίσιο των «Εργαστηρίων Δεξιοτήτων» που έχουν ενταχθεί στο Πρόγραμμα Σπουδών για το Νηπιαγωγείο, το Δημοτικό και το Γυμνάσιο, το ΙΕΠ δημιούργησε και εποπτεύει αποθετήριο με πληθώρα εκπαιδευτικού υλικού (εκπαιδευτικά προγράμματα) με σκοπό τη διασφάλιση ισότητας ευκαιριών στην εκπαίδευση για όλους/ες τους/τις μαθητές/τριες, συμπεριλαμβανομένων και των Ρομά, την καταπολέμηση της σχολικής διαρροής, την ένταξη νεοεισερχόμενων μαθητών/τριών για τη βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων στα παιδιά Ρομά και την παραμονή τους στο εκπαιδευτικό σύστημα. Βασικός στόχος των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων είναι η καλλιέργεια δεξιοτήτων ζωής οι οποίες συνιστούν σημαντικό παράγοντα κοινωνικής ένταξης (<http://iep.edu.gr/el/psifiako-apothetirio/skill-labs>).

ε) Στο πλαίσιο αναβάθμισης των Προγραμμάτων Σπουδών έχει εκπονήσει 51 νέα Προγράμματα Σπουδών (<https://iep.edu.gr/el/nea-ps-pronoli>), τα οποία διέπονται από τις αρχές της ενταξιακής εκπαίδευσης, που αποσκοπούν στην ισότιμη ένταξη όλων των μαθητών/-τριών στην εκπαιδευτική διαδικασία, συμπεριλαμβανομένων και των μαθητών/-τριών Ρομά.

στ) Συμμετέχει μέσω ορισμένων εκπροσώπων του στις εργασίες της Συμβουλευτικής Επιτροπής της Εθνικής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης (ΕΣΚΕ) Ρομά 2021-2030 (https://egroma.gov.gr/wp-content/uploads/2023/06/EL_%CE%95%CE%A3%CE%9A%CE%95-%CE%A1%CE%BF%CE%BC%CE%B1-2021_2030_FINAL_1st-REVISION_2023-05.04.2023.pdf), η οποία αποτελεί συμβουλευτικό όργανο της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας, αναφορικά με την πορεία υλοποίησης, αξιολόγησης δεδομένων, αποτίμησης παρεμβάσεων και αναγκών αναθεώρησης της ΕΣΚΕ Ρομά 2021 - 2030. Κύριο έργο της Επιτροπής αποτελεί η διατύπωση εισηγήσεων προς την Κυβερνητική Επιτροπή για την Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά, η μελέτη ειδικών ή/και επειγόντων ζητημάτων υψηλής προτεραιότητας και η παροχή εμπειρογνωμοσύνης ως προς τα πεδία της ισότητας, της κοινωνικοοικονομικής ένταξης και της ουσιαστικής συμμετοχής των Ρομά. Επίσης, επιδιώκεται η προώθηση του διαλόγου και των συνεργειών μεταξύ των συναρμόδιων φορέων, καθώς και ειδικών εμπειρογνομόνων για τον αποτελεσματικότερο σχεδιασμό, την αξιολόγηση και τον επανασχεδιασμό των δράσεων, καθώς και της στοχοθεσίας της ΕΣΚΕ Ρομά 2021 - 2030.

Στο πλαίσιο αυτό η Εθνική Στρατηγική για την κοινωνική Ένταξη των Ρομά στον Πυλώνα II «Ενίσχυση της ισότιμης πρόσβασης των Ρομά σε βασικές υπηρεσίες και αγαθά» προβλέπει την ισότιμη ένταξη των μαθητών/τριών Ρομά στην εκπαίδευση. Ειδικότερα, η στόχευση των μέτρων επικεντρώνεται στην ισότιμη πρόσβαση των Ρομά σε γενικές υπηρεσίες, προγράμματα και παρεμβάσεις (mainstreaming) που εξυπηρετούν το σύνολο του πληθυσμού. Προβλέπονται, επίσης, και ειδικές παρεμβάσεις αποκλειστικής στόχευσης σε Ρομά (όπως, ενδεικτικά, η πρόληψη και καταπολέμηση της σχολικής διαρροής των παιδιών Ρομά, πρόγραμμα υποτροφιών για Ευπαθείς Κοινωνικές Ομάδες κ.λπ.), που επιδιώκουν να ενισχύσουν την κοινωνική τους ένταξη.

ζ) Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο του νόμου 5029/23 «Ζούμε Αρμονικά Μαζί-Σπάμε τη Σιωπή» (<https://drive.google.com/file/d/18dYxvIBOEP2YVmDW3P2eXO2c2hbn1yQ3/view>) προβλέφθηκαν Δράσεις και Προγράμματα για την Πρόληψη και την Αντιμετώπιση της Ενδοσχολικής Βίας και του Εκφοβισμού, καθώς και η Ανάπτυξη και Λειτουργία Ψηφιακής Πλατφόρμας, όπου μπορούν να υποβληθούν αναφορές περιστατικών ενδοσχολικής βίας και εκφοβισμού, ώστε να τύχουν διαχείρισης και αντιμετώπισης από τους/τις υπεύθυνους/-ες αποδέκτες εκπαιδευτικούς σε κάθε σχολική μονάδα και από την αντίστοιχη ομάδα υποστήριξης. Στις σχετικές δράσεις και προγράμματα προβλέπεται και η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σε θέματα διαχείρισης περιστατικών ενδοσχολικής βίας και εκφοβισμού, καθώς και σε θέματα προαγωγής θετικού σχολικού κλίματος και προώθησης του δημοκρατικού σχολείου που συμπεριλαμβάνει όλα τα παιδιά».

Συμπληρωματικά, σας επισυνάπτουμε τα εξής έγγραφα των αρμόδιων υπηρεσιών του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α.:

-το με αρ. πρωτ. Φ19/38154/Δ1/7-4-2025 έγγραφο της Διεύθυνσης Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης Π.Ε.,

-το με αρ. πρωτ. 38507/Δ2/07-04-2025 έγγραφο της Διεύθυνσης Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης Δ.Ε. και

-το με αρ. πρωτ. Φ14α/38118/Δ4/7-4-2025 έγγραφο της Διεύθυνσης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.

Συνημμένα: δώδεκα (12) σελίδες

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

Εσωτερική Διανομή

- 1.Γραφείο Υπουργού
- 2.Γραφείο Υπηρεσιακού Γραμματέα